

Nr.8. Drošības noteikumi nestandarta un ārkārtas situācijās

1. Nestandarta situācija ir, ja tiek skolā ienestas, lietotas, glabātas, realizētas vai tiek citi pamudināti lietot alkoholu, cigaretes, šķiltavas, sērkokļus, narkotiskās vielas, psihotropās vielas, toksiskās vielas, gāzes baloniņus, gāzes pistoles, šaujamočus, aukstos ieročus.
 - 1.1. Ja notikusi nestandarta situācija:
 - 1.1.1. nekavējoties jāziņo skolas darbiniekam;
 - 1.1.2. jāmeklē pieaugušo palīdzība;
 - 1.1.3. neaiztikt aizdomīgo priekšmetu.
2. **Rīcība ārkārtas situācijās – palīdzības izsaukšana:**
 - 2.1. vienots ārkārtējo izsaukumu tālrunis Eiropas Savienības valstīs 112;
 - 2.2. bezmaksas zvans no jebkura telefona;
 - 2.3. arī bez mobilā telefona SIM kartes;
 - 2.4. arī ja nav priekšapmaksas kartes kredīta;
 - 2.5. no jebkuras vietas Latvijā, kur ir mobilā sakaru tīkla pārklājums;
 - 2.6. ja tiek ziņots par gaidāmo ārkārtas situāciju vai katastrofu, uzlādēt mobilo telefonu.
3. **Dažādi dienestu tiešie telefoni:**
 - 3.1. vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs; ugunsdzēsēji – **112**.
 - 3.2. policija – 110 vai 112.
 - 3.3. neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests – 113 vai 112 .
 - 3.4. gāzes avārijas dienests – 114 vai 112.
4. **Rīcība iespējamo katastrofu gadījumos:**
 - 4.1. **Rīcība vētras gadījumā:**
 - 4.1.1. pirms vētras - nostiprināt vai noņemt priekšmetus no māju balkoniem, aizvērt ēku un būvju durvis, logus, bēniņu lūkas, nevest laukā mājlopus, būt gataviem elektroenerģijas padeves pārtraukumiem
 - 4.1.2. vētras laikā - neiet laukā no mājas, uzturēties drošās vietās, nelietot lietussargu
 - 4.2. **Rīcība pirms plūdiem:**
 - 4.2.1. ieteicams klausīties meteorologu brīdinājumus un sekot līdzī situācijas attīstībai mājokļu tuvumā;
 - 4.2.2. pārvietot mantas no pagrabtelpām un pirmajiem stāviem uz augšējiem stāviem vai bēniņiem, nostiprināt pagalmā un mājas tuvumā esošos priekšmetus
 - 4.2.3. nodrošināt, lai ķīmiskās vielas un maisījumi (piemēram, minerālmēsli, degviela, eļļas) atrastos drošās vietās, lai nepiesārņotu dabu Norobežot vai izvest atkritumus.
 - 4.3. **Rīcība plūdu laikā:**
 - 4.3.1. nakts laikā izmantot kabatas lukturīšus, lai glābējiem signalizētu par savu atrašanās vietu;
 - 4.3.2. atstājot māju un saimniecības ēkas, atslēgt elektroenerģijas un gāzes padevi, vietējās apkures ierīces un iekārtas
 - 4.3.3. ēkām un būvēm aizvērt logus un durvis, lūkas un slēģus.
 - 4.4. **Rīcība pērkona negaisa laikā:**
 - 4.4.1. Lai zibens neiespertu telpā:
 - 4.4.1.1. bez īpašas nepieciešamības neiet ārpus telpām;
 - 4.4.1.2. aizvērt logus, durvis un dūmvadu aizvērtņus;

- 4.4.1.3. telpās nedrīkst būt caurvējš;
- 4.4.1.4. nekurināt plīti vai krāsni;
- 4.4.1.5. neuzturēties pie elektroinstalācijām, antenām, logiem, durvīm, ūdens krāniem, radiatoriem un citiem metāla priekšmetiem;
- 4.4.1.6. uzturēties tālāk no ēkas ārējās sienas;
- 4.4.1.7. atvienot sadzīves elektrotehniku;
- 4.4.2. Lai zibens neiespertu, atrodoties ārā:
 - 4.4.2.1. atrast ēku, kur patverties;
 - 4.4.2.2. nogulties zemē uz sausas, smilšainas grunts;
 - 4.4.2.3. nedrīkst palikt atklātās augstienēs, blakus metāla vai metāla stieplu žogam un zibensnovedējam;
 - 4.4.2.4. nedrīkst slēpties zem augstiem, atsevišķi augošiem kokiem;
 - 4.4.2.5. nokāpt no braucamrīka (piem., velosipēda, motocikla) un nestumt to;
 - 4.4.2.6. noņemt sudraba vai zelta rotaslietas;
 - 4.4.2.7. neatrasties uz ūdens, nepeldēties, nemakšķerēt;
 - 4.4.2.8. pērkona un negaisa laikā neizmantojot mobilo telefonu;

4.5. Rīcība bīstamo ķīmisko vielu noplūdes laikā:

- 4.5.1. Atrodoties telpā:
 - 4.5.1.1. aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus un izslēgt kondicionierus;
 - 4.5.1.2. neizmantojot elektroierīces, ja ir aizdomas par sprādzienbīstamu koncentrāciju izveidošanos telpā;
 - 4.5.1.3. aizsargāt elpošanas ceļus;
 - 4.5.1.4. atstāt drošās telpas tikai pēc atbildīgo valsts institūciju paziņojuma saņemšanas (televīzija, radio, internets, skaļruņi);
- 4.5.2. Atrodoties ārā:
 - 4.5.2.1. saņemot brīdinājumu vai sajūtot asu, kodīgu smaku, meklēt patvērumu tuvākajā ēkā
 - 4.5.2.2. ja ir apgrūtināta elpošana, samērcēt jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpot caur to. Ja tas nav iespējams, veikt īsas, seklas ieelpas.
 - 4.5.2.3. Ja ir veselības problēmas – vērsties pie ārsta vai zvanīt 113

4.6. Rīcība radiācijas avārijas gadījumā:

- 4.6.1. aizvērt un noblīvēt logus, durvis, ventilācijas lūkas, dūmvadus;
- 4.6.2. aizsargāt elpošanas ceļus, izmantojot vates un marles apsējus;
- 4.6.3. izvēlēties blīva auduma apģērbu, apmetni, cimds, zābakus;
- 4.6.4. neuzturēties ārpus telpām;
- 4.6.5. sagatavot dzeramā ūdens krājumus un pārtikas produktus hermētiskos traukos;
- 4.6.6. sagatavoties iespējamai evakuācijai, līdzīgi ņemot nepieciešamās mantas hermētiskā iepakojumā;
- 4.6.7. ja veselības stāvoklis pasliktinās, zvanīt 113.

4.7. Rīcība sastopoties ar sprāgstvielām:

- 4.7.1. kategoriski aizliegts:
 - 4.7.1.1. izkustināt no vietas, celt vai mest atrastās sprāgstvielas;
 - 4.7.1.2. censties izjaukt;
 - 4.7.1.3. sildīt vai sist pa tām;
 - 4.7.1.4. atnest mājās, likt krāsnī vai ugunskurā, ūdenī vai akā;
 - 4.7.1.5. nodot metāllūžņos.
- 4.7.2. Kā rīkoties, ja atrod sprāgstošos priekšmetus:
 - 4.7.2.1. iežogot un uzlikt uzrakstu "NEPIESKARIES, BĪSTAMI !"
 - 4.7.2.2. izsaukt drošības dienestu, policiju vai paziņot pieaugušajiem.

4.7.2.3. nedrīkst pieskarties nepazīstamiem priekšmetiem.

4.8. Rīcība, sastopoties ar bīstamām vielām:

4.8.1. nekavējoties par to informēt glābšanas dienestu pa tālruni 112;

4.8.2. netuvoties, neaiztikt bīstamos atradumus;

4.8.3. drošā attālumā sagaidīt ierodamies glābšanas dienesta speciālistus (ja nepieciešams, nodrošināt pārējo cilvēku (garāmgājēju, bērnu, u.tml.) atrašanos pietiekami lielā attālumā no bīstamā atraduma);

4.8.4. Ssniegt dienesta speciālistiem nepieciešamo informāciju.

4.9. Rīcība zemestrīces gadījumā:

4.9.1. Ja tiek paziņots par zemestrīci:

4.9.1.1. apzināties drošās vietas telpās un vietas, no kurām ir jāizvairās;

4.9.1.2. nostiprināt smagus priekšmetus;

4.9.1.3. novietot viegli uzliesmojošus priekšmetus tālāk no potenciālās uzliesmošanas vietas;

4.9.1.4. apzināt ūdens, gāzes un elektrības atslēgšanas vietas, iemācīties, kā tās atslēgt;

4.9.2. Zemestrīce telpās:

4.9.2.1. atrodoties tuvu ārējām izejas durvīm, zemestrīces sākumā izklūt no ēkas un patverties klajumā;

4.9.2.2. nemēģināt izklūt no ēkas zemestrīces laikā;

4.9.2.3. atslēgt gāzes plīti un elektroierīces;

4.9.2.4. izvairīties no panikas, notuities, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;

4.9.2.5. drošākās vietas – zem masīva galda, pie iekšējās sienas vai durvju ailē, lai izvairītos no krītošiem priekšmetiem.

4.10. Zemestrīce ārpus telpām:

4.10.1. pārvietoties uz atklātu teritoriju;

4.10.2. izvairīties no panikas, notuities, aptverot galvu un kaklu ar rokām un plaukstām;

4.10.3. braucot ar automašīnu, lēnām samazināt braukšanas ātrumu, apstāties un palikt tajā

4.11. Rīcība ēku sagrūvuma gadījumā:

4.11.1. Ja pastāv ēkas sagrūvuma draudi

4.11.1.1. nekavējoties pamest ēku;

4.11.1.2. neizmanto liftu

4.11.2. Ja sācies ēkas sagrūvums:

4.11.2.1. mēģināt patverties zem stingras aizsargbarjeras, piemēram, nesošās iekšējās sienas durvju ailē, zem galda.

4.11.2.2. netuvojies un nemeklē patvērumu pie lodgiem, ārējām sienām un priekšmetiem, kas var nokrist, piemēram apgaismes ierīcēm vai mēbelēm.

4.11.2.3. nometies uz ceļiem, aptver galvu un kaklu ar rokām.

4.11.2.4. paliec uz vietas līdz beidzas sagrūvums;

4.11.2.5. kad sagrūvums beidzies pamet ēku, izvairies no nestabiliem objektiem vai konstrukcijām. Neizmanto liftu!

4.11.2.6. sagrūvuma rezultātā var tikt pārrauti elektrības vadi, ūdens un kanalizācijas caurules, kas var radīt traumas.

4.11.3. Ja esi iesprostots sagrūvumā:

4.11.3.1. ja ir mobilais telefons, zvani uz 112;

4.11.3.2. izmanto jebkurus līdzekļus, lai pievērstu glābēju uzmanību, klauvē pie ēkas konstrukcijām, caurulēm, radiatoriem utt.;

4.11.3.3. elpojot aizklāj muti ar audumu vai apģērbu.

4.12. Rīcība, izdzirdot iedzīvotāju apziņošanas trauksmes sirēnas:

- 4.12.1.lai brīdinātu iedzīvotājus katastrofu un to draudu gadījumos, tiks iedarbinātas trauksmes sirēnas.
 - 4.12.2.ja skan trauksmes sirēnas signāls, ieslēdziet Latvijas radio 1, Latvijas radio 2, radio SWH, radio Skonto, Latvijas Kristīgo radio, kā arī Latvijas televīziju LTV 1, LTV 7, TV3, LNT, TV5, PBK (Pirmais Baltijas kanāls), lai saņemtu informāciju par dabas katastrofu, rūpniecisko avāriju un to draudu gadījumiem, rīcību, veicamajiem pasākumiem.
 - 4.12.3.neizslēdziet radioaparātus un televizorus, klausieties turpmāko informāciju.
 - 4.12.4.ieklausieties policijas un ugunsdzēsības un glābšanas dienesta personāla sniegtajos paziņojumos pa skaļruņiem un izpildiet tos.
 - 4.12.5.paziņojiet par notikušo Jūsu tuvākajiem kaimiņiem.
5. Par noteikumu ievērošanu un izglītojamo instruēšanu atbildīgi klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, interešu izglītības pedagogi

Direktore

G.Kļaviņa